

Η ελπίδα πεθαίνει τελευταία λείει ο βασανισμένος λαός, βασισμένος στον μύθο της Πανδώρας και το κουτί της, που όταν το άνοιξε σκόρπισε πρώτα τις καταστροφές αλλά πρόλαβε να το κλείσει, για να παραμείνει στον πάτο το τελευταίο δώρο των θεών: η ελπίδα. Αυτό το κλείσιμο περιέβαλλε έκτοτε την ελπίδα μ' ένα μυστήριο, μια δύναμη που μόνο η ανάγκη της σωτηρίας μπορούσε να δημιουργήσει. Το περιεχόμενό της,

καλά σφραγισμένο, επέτεινε αυτό το μυστήριο και κάθε φορά την περιέβαλλε κι ένας μύθος που θα την απελευθέρωνε κι ένας λυτρωτής που θα την πραγματοποιούσε.

Στην ανθρώπινη ιστορία, η ελπίδα έπαιξε όλους τους ρόλους, γήινους και ουράνιους, άλλαξε χίλια πρόσωπα (θεός, φυλή, ηγέτης, έθνος, κόμμα τάξη) κι αυτή της η ευελιξία είναι που την κάνει ακόμη δελεαστική. Κανείς δεν ξέρει αν είναι ευχή ή κατάρα κάθε φορά που εμφανίζεται, γιατί, έτσι όπως είναι κρυμμένη στο κουτί της ιστορίας, κανείς δεν ξέρει ποιο είναι το αληθινό της πρόσωπο, οι στόχοι και η στρατηγική της, το μαθαίνουμε μόνο εκ των υστέρων αναδρομικά κι αυτό με έντονες πολιτικές και κοινωνικές διαμάχες. **Η ελπίδα γεννημένη απ' τον μύθο, είναι καταδικασμένη να δημιουργεί μύθους με προσδοκίες μικρές ή μεγάλες, σταδιακές ή απότομες, για ένα ανάλογο τέλος κι αυτό το τέλος έγινε βούτυρο στο ψωμί της ανάθεσης.**

Όπου υπάρχει ελπίδα καιροφυλακτεί και μια διάψευση. Αυτόν τον αέναο κύκλο μόνο το αυτεξούσιο του συλλογικού ατόμου μπορεί να τον σπάσει. Εκείνη η συλλογικότητα κι εκείνο το άτομο που ο ένας είναι προϋπόθεση του άλλου και όχι εργαλείο, και για τους οποίους ο αγώνας είναι διαρκής, όχι μόνο για την κοινωνική απελευθέρωση, αλλά και για την προστασία των κατακτήσεών της. Η ελευθερία έχει ανάγκη την κίνηση, την παρουσία, την άμεση συμμετοχή, την ευθύνη κι όπου αυτά αναστέλλονται караδοκεί ο γλυκός ύπνος, πριν το τρομερό ξύπνημα, στην αγκαλιά της ανάθεσης.

Από τις εκλογές του '12 είχαμε ήδη δημοσίως πει : καλωσορίζουμε τον ΣΥΡΙΖΑ στην κόλαση της εξουσίας. Στις εκλογές του '15 ανέλαβε να αντισταθμίσει την κόλαση με την ελπίδα για να τη διαχειριστεί, παραβλέποντας τα όρια της ψήφου και της λαϊκής εντολής των εκλογών. Τώρα όσο ποτέ άλλοτε έχει ανάγκη το ξεπέραςμα αυτού του ορίου, γιατί ούτε η ψήφος αρκεί ούτε η κομματική κινητοποίηση. Αυτό είναι το τίμημα της ανάθεσης, ακόμη και για μεταρρυθμίσεις.

Μπορεί να είμαστε ενάντια στην ανάθεση, αλλά όπως δεν καθίσαμε για να δούμε την ελπίδα να έρχεται έτσι δεν θα περιμένουμε για να τη δούμε να διαψεύδεται, γιατί δεν προσδοκούμε σε δεξαμενές ψήφων αλλά στα ρήγματα και στις τομές του ελεύθερου, δημόσιου και κοινωνικού. Κι επειδή ο πολιτικός χρόνος δεν είναι γραμμικός, αυτή είναι η μεγάλη ευθύνη που αναλογεί στους πέραν της ανάθεσης μέσα στους οποίους εντασσόμαστε ως οργανικό και αναπόσπαστο κομμάτι.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Το εκλογικό αποτέλεσμα έφερε για πρώτη φορά την αριστερά στον πυρήνα της εξουσίας και στην ηγεσία του κράτους. Η παράταιρη συνεργασία του ΣΥΡΙΖΑ με τους ΑΝΕΛ εντάχθηκε στη ρήση «ανάγκα και θεοί πείθονται» και στη στρατηγική του αντι-μνημονίου και της σωτηρίας της πατρίδας. Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τις παραμέτρους που συνοδεύουν το εκλογικό αποτέλεσμα.

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ σέρνει το καράβι

2. Το καράβι μπάζει από παντού

3. Η διαπραγμάτευση αποπειράται τώρα

Αν τα δύο πρώτα είναι οφθαλμοφανή στο εσωτερικό, το τρίτο, το αριστερό διακύβευμα, δεν έγινε ορατό μόνο στο εσωτερικό αλλά προκάλεσε όλον τον κόσμο κι όλες τις συμμαχίες, απ' τη Λατινική Αμερική μέχρι την Κίνα. Η **αριστερά** ανέλαβε να αναδιατάξει την οπτική της διεθνοποιημένης κρίσης του καπιταλισμού, σκοπεύοντας απ' την πλευρά του οφειλέτη κι όχι απ' την πλευρά του χρεώστη, απ' την πλευρά του αδύναμου κι όχι αυτήν του δυνατού, εντάσσοντάς την και περιορίζοντάς την στις διακρατικές σχέσεις και συμμαχίες εξουσίας, που με την σειρά τους αντανakλούν την εσωτερική τους οικονομική και πολιτική ανισότητα που τις καθορίζει.

Η αντιπαράθεση ανάμεσα στον δυνατό και τον αδύναμο δεν κρίνεται μόνο από τη θέση μάχης και από το αποτέλεσμα αλλά κι απ το περιεχόμενό της. Στην αντιπαράθεση, το περιεχόμενο και η χρονικότητά της, ενώ καθορίζονται απ αυτόν που παίρνει την πρωτοβουλία της ορίζοντας τους κανόνες, είναι φορές που γεννιούνται από αυτήν ξεπερνώντας την, ανατρέποντας και την χρονικότητα και το περιεχόμενο. Σ' αυτή την αντιπαράθεση, η κανονιστική ατζέντα της αριστεράς, προτάσσει τη θεσμική επίλυση της κρίσης, αφήνοντας στην άκρη τα ιδεολογικά της προτάγματα. Απ' το: «σοσιαλισμός στις 18» του 1981 του μισό αριστερού ΠΑΣΟΚ, στη διαγραφή του μνημονίου και της τρόικας του 2015. Αυτό δείχνει, αν μη τι άλλο, ότι η ιδεολογία δεν μπορεί να θρέψει την επίλυση της κρίσης ούτε μπορεί να τραφεί από αυτήν. Δεν μπορεί να πλανηθεί πια ούτε σαν φάντασμα, ούτε να πλανέψει τις μάζες, κι αυτός είναι ένας δρόμος χωρίς επιστροφή.

Ειδικά για τον ΣΥΡΙΖΑ, η θεσμική του προσήλωση δεν είναι τωρινή. Έχοντας πρόσφατα ως μήτρα και στυλοβάτη τον Συνασπισμό, είναι ένα γνήσιο θεσμικό και ευρωπαϊκό κόμμα, απ' τα γεννοφάσκια του ακόμη, απ' την εποχή της ΕΔΑ και μετέπειτα του ευρωκομμουνισμού ως ΚΚΕ εσ. Ίσως είναι το μόνο γνήσιο ευρωπαϊκό κόμμα που βρίσκεται στο κοινοβούλιο. Η τήρηση της **νομιμότητας** που επικαλείται, αποκτά **ριζοσπαστικά** χαρακτηριστικά απ' τη στιγμή που όλο το πολιτικό οικοδόμημα ήταν βουτηγμένο στη διαφθορά και στη διαπλοκή, φτωχοποιώντας ή εξαθλιώνοντας μαζικά και οριζόντια την εκλογική του βάση: τα μεσαία στρώματα, τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους. Αυτά τα χαρακτηριστικά ενισχύονται απ' τη στάση του σκληρού πυρήνα της Ευρώπης και από την πατριωτική μετατόπιση της αριστερής επιχειρηματολογίας στην εποχή του '40 και τα στερεότυπά της, με μια βολική και ανιστόρητη αναγωγή.

Το «**είμαστε κάθε λέξη απ' το σύνταγμα**», (δηλαδή το σύνταγμα του Καραμανλή του '75) και η επαναλειτουργία του κοινοβουλίου, δίνουν τον τόνο της παραγωγής κρατικού πολιτικού λόγου, εκεί που μέχρι χθες αυτή η παραγωγή ακολουθούσε τα χνάρια της χρεοκοπημένης οικονομίας για την οποία δεν είχε απομείνει τίποτα άλλο, παρά οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, το καθεστώς εξαίρεσης και η εκφασισμένη κρατική καταστολή.

Για να συμβεί αυτό, χρειάστηκε να αποσυρθούν οι πλατείες που ενώ έθεσαν το ζήτημα της άμεσης δημοκρατίας, επικεντρώθηκαν τελικά στο ελικόπτερο της Αργεντινής κι όχι στα ανακτημένα εργοστάσιά της, αφήνοντας χώρο στην εύκολη λύση των εκλογών. Έτσι άδειασαν χωρίς παρακαταθήκες νέων δομών και αυτοθεσμίσεων παρά μόνο ετεροχρονισμένα και μειοψηφικά, για να δώσουν τη θέση τους εκ νέου στην ανάθεση και τον τρόπο που αυτή εξέπεμπε στις εκλογές του 2011, αναβάλλοντας για 4 χρόνια την επέλαση της αριστεράς. Αυτή τη μετατόπιση άρπαξε ο ΣΥΡΙΖΑ απ' τα μαλλιά για να κάνει αυτό που δομικά ήταν αδύνατον να επιτελέσει ο Καραμανλής την περίοδο 2004- 2009 : την **επανίδρυση του κράτους**. Έτσι όπως είχαν διαμορφωθεί τα πράγματα μόνο η αριστερά μπορούσε να το επιχειρήσει, βάζοντας το δικό της πρόσημο. Η επανίδρυση λοιπόν με ελάχιστα εχέγγυα λειτουργικότητας και όχι οποιοσδήποτε ποσοτικός ή ποιοτικός μετασχηματισμός του κράτους, είναι ουσιαστικά το περιεχόμενο της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ σε σχέση με τον κρατικό μηχανισμό. Αυτή η στρατηγική επιλογή έχει πεπερασμένες πια

δυνατότητες ως εργαλείο για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και μια αριστερή ηγεμονία στηριγμένη σε μία τέτοια πολιτική θα έχει κοντά ποδάρια.

ΛΙΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΕΟΣ

Αυτόν τον πολιτικό λόγο εξάγει στα όργανα της Ε.Ε. ο ΣΥΡΙΖΑ για αντιμετωπίσει το αδιέξοδο προκειμένου να διευθετηθεί το χρέος, η χαμηλή πτήση του οποίου φαίνεται να ισοσκελίζεται απ' τις ανάλογες προσδοκίες ανοχής των θυμάτων του. Εκεί που το νεοφιλελεύθερο ευρωπαϊκό κέντρο του καπιταλισμού μετέθετε την κρίση παραγωγής και συσσώρευσης στη περιφέρεια, έρχεται η περιφέρεια με την αριστερά να την καταθέσει στην πόρτα του, προκειμένου να βρεθεί η περίφημη αποδεκτή λύση.

Πίσω από τη νέα συμφωνία βρίσκεται η αναδιανομή μέρους των κερδών της κρίσης που κατέχει το σχηματικό 1% του παγκόσμιου πληθυσμού και το πέρασμα από το "στύψιμο" της άγριας λιτότητας (Ομπάμα), στην ανάπτυξη. Είναι το ελάχιστο μέρος αναδιανομής σε μια απόπειρα για την μέγιστη δυνατή αποσυμπίεση μιας κοινωνίας απρόβλεπτης και άτακτης λόγω της αποστοίχισης της. Έτσι αυτό το πέρασμα από οικονομικό γίνεται πολιτικό. Κι εδώ η αριστερά σ' αυτή την μεταστροφή για την "αντιμετώπιση" της κρίσης, δεν ανατρέχει ούτε στη Νέα Οικονομική Πολιτική του Λένιν, ούτε στον Τσάβες, ούτε καν στον Μαδούρο, αλλά στον Ρούσβελτ και στο New Deal του '33.

Το οικοδόμημα της Ε.Ε. τρίζει και θα τρίξει, στο πεδίο της κυρίαρχης πολιτικής, περισσότερο απ' τους εθνικιστές τύπου Λεπέν ή Φάραντζ, παρά απ την φιλότιμη προσπάθεια του ΣΥΡΙΖΑ και του PODEMOS ή απ τα ανύπαρκτα κομμουνιστικά κόμματα, εκτός κι αν οι λαοί της Ευρώπης κάνουν την έκπληξη για μια νέα απελευθερωτική αυτοθέσμιση του δημόσιου χώρου και χρόνου.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΙΤΟΣ ΒΙΟΣ

Στην σημερινή κρίση, η μαγική μπαγκέτα της αριστεράς ξαναμπαίνει από πόρτες και παράθυρα: ανάπτυξη, ανάπτυξη, ανάπτυξη. Κι αυτό φυσικά δεν είναι προνόμιο του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά η ουσία του καπιταλιστικού φαντασιακού που γνώρισε πολλά πρόσημα μέσα στην ιστορία του -και η κριτική απ' το ΚΚΕ ήρθε να την επιβεβαιώσει πανηγυρικά- ταυτίζοντας τον λιτό βίο με τη φτώχεια. Όμως ανάπτυξη και λιτός βίος είναι ασύμβατες υλικές σημασίες. Η κρίση της προόδου και της ανάπτυξης δεν έχει μόνο εξωτερικά εμπόδια, κυρίως με την εξάντληση των φυσικών πόρων, αλλά και εσωτερικά με την κενή νοήματος καταναλωτική κοινωνία που δημιουργεί, με όλες τις ανθρωπολογικές συνέπειες, ατομικές και συλλογικές, που επιφέρει το αναπτυξιακό σύνθημα «όλο και περισσότερα, όλο και γρηγορότερα».

Ο λιτός βίος για μας, προϋποθέτει τον αυτοπεριορισμό ή άλλως την αποανάπτυξη, αλλάζοντας ριζικά το παραγωγικό μοντέλο, με την ταυτόχρονη εξισωτική μεταφορά πόρων στις μαύρες τρύπες που η ταξική διαίρεση της ανάπτυξης άνοιξε, χωνεύοντας λαούς ολόκληρους, αλλά επίσης βάζει ριζικά φραγμούς εκεί που η ανάπτυξη διαλύει τον άνθρωπο και τη φύση. Φύση απ' την οποία προς το παρόν ο άνθρωπος είναι αδύνατον να αποδράσει. Συνεπώς, η επιστροφή στην σοσιαλδημοκρατική αναπτυξιοκρατία ως όχημα για το ξεπέρασμα της κρίσης και την εξισορρόπηση του καπιταλισμού έχει πια γεωπολιτικά (βλ. Ασία) αλλά, κυρίως, οικολογικά όρια. Άλλος ένας κύκλος καπιταλιστικής ευημερίας και καταναλωτισμού στην Ευρώπη δε θα επαναληφθεί, ακόμη και αν οι φτωχές εκλογικές βάσεις και οι αριστερές ηγεσίες τους επιθυμούν σφόδρα να "τελειώσουν" σε λίγες δεκαετίες τον πλανήτη. Εισερχόμαστε λοιπόν σε διαρκώς αυτοτροφοδοτούμενες κρισιακές καταστάσεις, όπου οι βαθείς μετασχηματισμοί είναι αναγκαίοι.

Μόνη απτή προοπτική είναι να παλεύουμε από τα κάτω για να τους φέρουμε. Αν μια αριστερή γραφειοκρατία στην κορυφή του κράτους είχε προθέσεις για μετασχηματισμούς, μόνο χώρο θα ήταν σε θέση να προσφέρει. Αντίθετα, η συστηματική καθολίκευση στην κοινωνία του καταστροφικού συλλογικού νοήματος της ανάπτυξης δείχνει την σαφή πρόθεση του ΣΥΡΙΖΑ να λειτουργήσει εχθρικά και ανασταλτικά στις κοινωνικές διεργασίες εξόδου από το καπιταλιστικό φαντασιακό.

ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ

Είναι γνωστό ότι η φανταστική έννοια του έθνους / πατρίδας / λαού είναι το βασικό υλικό, με το οποίο κάθε κυρίαρχη πολιτική δύναμη, αριστερή ή δεξιά, δόμησε την ηγεμονία της. Εδώ ο ΣΥΡΙΖΑ δεν εφηύρε τον τροχό. Η πατριωτική του στροφή δεν ξεκίνησε με τους ΑΝΕΛ, αυτοί ήταν απλώς το κερασάκι στην τούρτα. Από την ήττα όμως του εμφυλίου και έπειτα, τα δοχεία της κενότητας του έθνους τόσα χρόνια επιμελώς τα γεμίζει η φασιστική ακροδεξιά.

Η αστήρικτη πίστη ότι η αφήγηση περί ενός σύγχρονου ΕΑΜ θα δομήσει έναν κυρίαρχο αριστερό πατριωτισμό είναι απλώς μια μασκαρεμένη δικαιολογία για την μακιαβελική πρόθεση ανόδου με όλα τα μέσα στην κρατική εξουσία και τίποτα άλλο. Μία τέτοια διαλεκτική κοινωνίας - πρωτοπορίας δεν έχει κανένα θετικό κοινωνικό πρόσημο και είναι άκρως εχθρική προς τα σύγχρονα χειραφετητικά προτάγματα, αφού έχει επιπτώσεις στο κοινωνικό σώμα.

Άλλωστε, το έθνος / πατρίδα / λαός δεν είχε ποτέ ανθρώπους, κοινωνικές ομάδες, τάξεις μέσα. Αυτό που μόνο δομείται με τέτοιες τεχνικές εξουσίας είναι το ανθρώπινο υλικό των δυστοπιών. Και ο караδοκών πάτρωνας της εγχώριας δυστοπίας είναι η καλά εκπαιδευμένη σε τέτοια τερτίπια Ελληνική ακροδεξιά.

ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Τη χρονική περίοδο μεταξύ Συνασπισμού 4% και ΣΥΡΙΖΑ 37%, η σημερινή κυβερνώσα αριστερά προσπαθούσε να βρει συμμάχους, αφού έως και σήμερα κάθε απόπειρα κομματικής διεμβόλισης της συνδικαλιστικής και αυτοδιοικητικής γραφειοκρατίας δεν απέδιδε τα προσδοκώμενα, με το ΠΑΣΟΚ και το ΚΚΕ να καθορίζουν τους κανόνες του παιχνιδιού στο πέραν της Δεξιάς γήπεδο.

Η προσέγγιση των κινημάτων -κυρίως με τη βάση της νεολαίας της και με την οργανωτική χαλαρότητα του κόμματος μετά την αποσταλινοποίησή του- διέυρνε την ατζέντα της προσπαθώντας να ισορροπήσει ανάμεσα στην κινηματική και κοινοβουλευτική βάρκα. Και για να είμαστε τίμιοι έναντι των δεξιών εγκλήσεων, όταν διακυβευόταν η συνταγματική νομιμότητα βρίσκονταν πάντα και με τα δυο πόδια στη δεύτερη βάρκα.

Στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή έχει τη δυνατότητα (κι αυτό όχι χωρίς την πίεση των πρωταγωνιστών, που έχουν τους δικούς τους χρόνους και τα δικά τους περιεχόμενα) να αναστείλει ή να τροποποιήσει εκείνο το μέρος του κατασταλτικού οπλοστάσιου που αφορά σε δικαιώματα πάνω σε ζητήματα αιχμής: **Φυλακές τύπου Γ΄, συνθήκες κράτησης, δικαιώματα των κρατουμένων, ποινικό δίκαιο, στρατόπεδα συγκέντρωσης, ιθαγένεια, τρομονόμος, κουκουλονόμος, το άσυλο.** Είναι τα επίδικα σημεία που έχουν αναδείξει, με αγώνες που κόστισαν και κοστίζουν ακόμα και με ζωές, όλοι όσοι έχουν υποστεί την πυγμή του κράτους (Σημ. Εκεί που τα πράγματα ζορίζουν είναι ο δρόμος, που αποτελεί τον ζωτικό χώρο των κινημάτων, με τη δράση της βάσης της αστυνομίας στην οποία έχει μεγάλες ρίζες ο χρυσαυγιτισμός). Τα μεγάλα μέτωπα που είναι **το νερό και τα φράγματα, η ενέργεια, τα απορρίμματα,** ο επανοικειοποιημένος **δημόσιος χώρος,** τα σύγχρονα **υλικά, κοινωνικά και διανοητικά Κοινά,** η **αλληλέγγυα και συνεργατική οικονομία,** η άμεση διάθεση αγαθών, η **Χαλκιδική, η BIOME, η EPT** και οι **ψηφιακές άδειες** δεν καλύπτονται απ' την επίκληση της νομιμότητας, γιατί ο ίδιος ο αγώνας έχει δημιουργήσει το δικό του δίκαιο και θέτει σοβαρά προβλήματα στο πρόταγμα της ανάπτυξης και στις επενδύσεις.

Οι κοινωνίες σε κίνηση των κινημάτων ανοίγουν παντού τις σύγχρονες προοπτικές κοινωνικών μετασχηματισμών. Δεν περιμένουν, δεν αναθέτουν, επεξεργάζονται νέες μορφές κοινωνικότητας, δημιουργούν εναλλακτικές κοινωνικές σχέσεις σε επιμέρους πτυχές κοινής ζωής, δομούν τα δικά τους εμβόλιμα δίκτυα σε ανταρσία με το κράτος και την καπιταλιστική αγορά, επιβάλλουν. Η προσέγγιση της αριστεράς -ως κυβέρνησης- με τα κινήματα συντομεύει, αλλά αυτή τη φορά από διαφορετικές θέσεις. Η

θέση που δεν άλλαξε είναι αυτή των κινημάτων. Το ζητούμενο είναι να παραμείνουν εκεί, διευρύνοντας τον ορίζοντα ελευθερίας που άνοιξαν.

Θα επαναλάβουμε αυτό που είπαμε στην αρχή: Στην αντιπαράθεση, το περιεχόμενο και η χρονικότητά της, ενώ εμπεριέχονται σ' αυτήν ορίζοντας τους κανόνες, είναι φορές που γεννιούνται απ' αυτήν ξεπερνώντας τους και ανατρέποντάς τα. Τίποτα δεν χαρίζεται, οι αγώνες δεν έχουν ημερομηνία λήξης, ούτε αναστέλλονται.

Πέρα από την ανάθεση και την ελπίδα, ήμασταν, είμαστε και θα είμαστε εκεί που το ελεύθερο δημόσιο και κοινωνικό, μάχεται την αγορά και το κράτος.

Γιατί το νόημα των λέξεών μας το αντλούμε από τα κινήματα, τις εξεγέρσεις και τους κοινωνικούς αγώνες.

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ